

ligt og naturligt, at den højtærede Kultusminister nu har forelagt dette Lovforslag, og de foregaaende Dages Forhandlinger vise jo ogsaa, at Forslaget, som rimeligt er, er blevet modtaget med al mulig Velvillie. Thi det maa indrømmes, at den nuværende Løn for mange af disse er ikke alene lille og lav, men man kunde ogsaa sige, at den er ganske uanstændig lav. Jeg er ganske vist ikke enig med det Blad, som har skrevet, at de jyske Kommuner vare de mest fedtede, for dermed at tilkendegive den Mening, at disse lave Lønninger i mange Tilfælde skyldes manglende Villie, men derimod ikke manglende Evne; dog det skal jeg siden noget nærmere omtale. Men at Lønningerne for Folkeskolens Lærere og Lærerinder dog ere alt for lave, fremgaar bl. a. ogsaa af den Kendsgerning, at mange Lærerembeder, navnlig i Jylland, maa opslaa ledige end ogsaa to Gange, og saa hænder det endda, at det ender med, at Embedet maa besættes med en ukvalificeret. En saadan Kendsgerning siger mere end mange Ord om dette uheldige Forhold. Den højtærede Kultusminister fortjener derfor oprigtig Tak og Paaskønnelse, fordi han har forelagt dette Forslag, selv om man ogsaa kunde have et og andet at indvende mod Lønsatserne og navnlig mod den Forskel, der sandsynligvis vil blive i Begyndelseslønnen, særlig for Første- og Enelærere paa Landet.

Idet jeg nu agter at fremsætte nogle ganske faa Bemærkninger angaaende Lønsatserne ved det foreliggende Lovforslag, skal jeg udelukkende holde mig til Forholdene paa Landet; dem kender jeg bedst. Derimod skal jeg slet ikke omtale Forholdene i Købstæderne. Det foreliggende Lovforslag fastsætter jo med Hensyn til Grundlønnens Størrelse for Lærere paa Landet, at denne Grundløn skal være mellem 900 og 1,400 Kr. for Første- og Enelærere, 700—900 Kr. for Andenlærere og Lærerinder og 550—700 Kr. for Forskolelærerinder. Disse Lønninger maa nok siges paa det nærmeste at være passende, om det end, hvis man i mange Kommuner vil gaa op til Maksimumsbeløbet, altsaa 1,400 Kr., vistnok vil føre med sig, at de Kommuner, der af økonomiske Hensyn se sig nødsagede til blot at forhøje Lønnen saa meget, som Loven byder, ville have Vanskelighed ved i Fremtiden at faa de fornødne Lærerkrafter, altsaa den samme Vanskelighed, som de have i Øjeblikket, og i alt Fald stor Vanskelighed ved at beholde deres Lærere længere end

til det Tidspunkt, hvor de faa Udsigt til at faa et Embede med en højere Begyndelsesløn.

Hvad der skulde tilstræbes ved det foreliggende Lovforslag, var, at Lønningerne bleve forhøjede. Men der var vist ogsaa et andet Formaal, som i alt Fald efter min Mening burde tilstræbes ved det foreliggende Lovforslag, og det var at skabe mere ensartede Lønninger, end man har i Forvejen. Ellers vil det være mindre heldigt for de Kommuner, hvis økonomiske Evne er en saadan, at de vanskeligt kunne beholde deres Lærere længere end til det Tidspunkt, hvor de faa Udsigt til et bedre Embede. Hvis jeg skal indvende noget mod Lønsatserne for Første- og Enelærere paa Landet, er det da dette, at Forskellen mellem Minimums- og Maksimumsbeløbet forekommer mig alt for stor. Selvfølgelig kan der ikke fra Statens Side gives noget Paabud til de Kommuner, som give Lærerne en Løn af 1,400 Kr. eller derop imod, om, at de skulle nedsætte denne Løn. Men man kunde muligvis gaa en anden Vej, hvorved Paabudet fra Statens Side blev mere liberal end i Øjeblikket, saaledes at de Kommuner, der vare oppe ved en Begyndelsesløn paa 1,400 Kr., ikke fik Pligt til at forhøje denne Begyndelsesløn, hvis de ikke selv fandt Anledning dertil. Der er foreslaaet i Lovforslaget, at Lønnen vil være at forhøje med 25 pCt., hvorunder altsaa skal ses bort fra de Lønningsforhøjelser, som ere foretagne, siden Lønningerne bleve fastsatte efter Skoleloven af 1899. Jeg kan i øvrigt slutte mig til de ærede foregaaende Talere, der udtalte deres Utilfredshed med den Bestemmelse, at de Kommuner, som i 1899 straks fastsatte en højere Begyndelsesløn, nu skulde straffes ved ogsaa at skulle forhøje Begyndelseslønnen, uanset de senere Tillæg. Dog, det skal jeg ikke komme nærmere ind paa her.

Men vist er det, at de 25 pCts Forhøjelse af Lønningerne mellem 900 og 1,400 Kr. vil i Virkeligheden føre med sig, at den Lærer, som i Øjeblikket har en ret stor Løn, vil faa en større Forhøjelse end den Lærer, der har en mindre Løn. Det kulminerer i øvrigt ved 1,120 Kr., idet en Lærer med en Begyndelsesløn af 1,120 Kr. vil faa et Tillæg af 25 pCt., altsaa 280 Kr. og derved komme op paa Maksimumslønnen for Førstelærere og Enelærere paa Landet. Tænke vi os derimod et Enelærerembede med en Løn af 625 Kr. — saadanne er der mange af i Jylland —, saa er det sandsynligt, at Kommunal-